

LAHOLMS TIDNING

N:R 266.

Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson.

FREDAGEN DEN 15 NOV. 1946

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm.

ARG. 15

F.d. tysk SCHWEIZARE fick Nobels LITTERATURPRIS

Helt okända amerikanare fick överraskande dela FERDSPRIS

FÖRFATTARE med dramatiska UPPVÄXTAR

STOCKHOLM den 14. (TT). Svenska akademien har tilldelat den schweiziske författaren Hermann Hesse årets nobelpris i litteratur.

Hesse, som nu är 69 år, härstammar från Schwaben men bosatte sig redan under första världskriget i Schweiz och är sedan 1923 schweizisk medborgare. Hans produktion, som omfattar romaner, noveller och lyrik, är betydande och en del har utkommit i svensk översättning. Han anses vara den författare som vid sidan av Thomas Mann bäst förklarar det tyska kulturarvet i litteraturen.

Hans fader var tysk kyrkohistoriker och modern missionärsdrott, uppföstrad i Indien. Det ansågs självklart att sonen skulle bli präst, men han rymde från prästseminariet, satte i umakslära och blev sedan bokhandelsbiträde i Tübingen och Basel. Denna revolt mot fromhetsarbetet upprepades senare i form av en personlig kris vid första världskriget utbröt. Han blev då överöst med skymsed i tyska pressen på grund av att han försökte ta några tidens och för-

Nobelpristagaren Hermann Hesse.

nufts ord. Vid denna tid var Hesse erkänd författare av hembygdskarakter men slog nu in på nya vägar. Krisen fick sitt mest stora dokument i den 1927 utkomna, freudianskt påverkade fantasiromanen Steppenwolf, en bisarr fabel om den alltså hemlösa, jagad som vargen, plågad av sin Meinos. I hans diktning finns också ett budskap till läsaren, som bl. a. kommer fram i berättelsen "Siddhartha". Några av hans finaste noveller är samlade i en volym, som på svenska heter Själens spegel.

Värderingen av Hesses prosa-författarskap kan växa men däremot anses hans rent lyriska diktning vara höjd över all kritisk diskussion. Han betraktas som den främsta tyskspråkiga lyrikern i våra dagar.

För kvinnorna och missionen

Nobelkommittén meddelar att 1946 års Fredspris, 121,000 svenska kronor, delats mellan Emily Greene Balch, USA, och John R. Mott, USA. Emily Greene Balch, som är född 1867, och har varit professor, har under de senaste tretio åren nedlagt ett betydelsefullt arbete för interna-

Dr. W. M. Stanley, en av årets kemipristagare.

tionella kvinnoförbundet för fred och frihet. Hon medarbetade bl. a. USA:s inträde i första världskriget. Mrs Greene arbetar nu för FN.

John R. Mott, född 1885, har fått priset för sitt arbete inom internationella missionsrådet. Han har även utfört ett omfattande arbete inom studentorganisationen och besökt de flesta länder i världen.

Fysikpris på högt TRYCK

Vetenskapsakademien har på torsdagen beslutat utdela 1946 års nobelpris i fysik till dr P. W. Bridgman, Harvard University, Cambridge, Mass., för upplifningen av en apparatur för åstadkommande av extremt höga tryck och för de upptäckter han med denna gjort inom området för de höga tryckens fysik. Percy Williams Bridgman, född 1882 är professor vid Harvard sedan 1932.

Tre amerikanare om kemipriset

STOCKHOLM den 14. (TT). Vetenskapsakademien har tilldelat dr J. B. Sumner, Cornell University, Ithaca, New York, ena hälften av 1946 års nobelpris i kemi för hans upptäckt av enzyms katalytiska funktioner och dr J. H. Northrop samt dr W. M. Stanley, båda vid The Rockefeller Institute of Medical Research, Princeton, N. J., gemensamt andra hälften av samma pris för deras arbeten över renframtäckningen av enzymer och virusproteiner.

James Batcheller Sumner är född 1882 och professor vid Cornell University sedan 1914. Wendell Meredith Stanley är född 1904 och är sedan 1931 anställd vid The Rockefeller Institute of Medical Research.

Holländsk Dakota störar, 26 offer

AMSTERDAM den 14. (TT fr. Reuter.)

Ett Dakota-plan, tillhörande K. L. M., på väg från London med 11 passagerare, som stulandes på Schiphol flygfält kl 10 holländsk tid, råkade i brand då det skulle gå ned. 26 personer dödades vid olyckan. Flyten var engelsman.

Fransk tidning:

Krig förefaller vara fotboll för Churchill

PARIS den 14. (TT från Reuter) Föribtrade angrepp mot Churchill publicerades på torsdagen av två franska tidningar, som kommenterar hans tal i underhuset i början av veckan och beskyller honom för att försvara Tyskland på Frankrikes bekostnad.

Den oavhängiga Ordre skriver: Vi har varit för Churchill före och under kriget, men vi har lednat ganska mycket nu. Om den forne brittiske premiärministern framhåller i sin omätliga tillståndskärlek kommer vi inte att vara för Churchill alls. Krig förefaller att vara en fotbollsmatch för honom. De båda lagen utkämpar en förbitrad kamp och så matchen är slut skakar de hjärtligt hand med varandra.

I kommunisttidningen Humanité heter det bl. a.: Efter de franska valen ansåg Churchill det årets lämpligast att offentliggöra ett uttryck åt sinna tvivel på vårt lands framtid. Sedan några månader har han systematiskt försökt att skapa "ett franskt problem" på samma sätt som han skapat ett grekiskt. Attlee är fullständigt enig med Churchill om principerna för den kontinentalpolitiken, vars syfte är att förvandla Tyskland till en gårdvar för Frankrike. Churchill och Attlee har bråttom att återuppta kampen för ett västmaktsblock eftersom Storbritannien där ser det enda medlet att undgå det amerikanska greppet.

Nettoinkomsten har här samma innebörd som i inkomstånden, och avser således icke något efterdrag för erlagda skatter o. d. erhållet nettoöbelopp. Statistikens omfattar endast fysiska personer, oskiftade dödsbon och familjeförfallor (således ej aktiebolag o. d.). Akta makar, som samtaxerats, räknas som en inkomsttagare. Inkomsttagare med inkomster under 600 kr ingår icke i statistiken.

MEDELINKOMST NÄRA 4,000:

Nu förtjänar vi mer säger STATISTIKEN

STOCKHOLM den 14. (TT).

Det svenska folkets hushållsintäkt är i stigande och en tydlig förskjutning från lägre till högre inkomstklasser kan utläsas ur Statistiska centralbyråns nu framlagda uppgifter om nettoinkomsterna under 1945 jämfört med 1944. Medelinkomsten var i hela riket 3,947 kr för förtägnare och 4,022 kr för inkomsttagare mot 3,727 resp. 3,802 år 1944.

Förtägnarna ökade alltså mest. Däremot har de icke yrkesverksamma fått lägre medelinkomst eller 3,096 mot 3,161 kr. Gränsen för försäkningsgruppen mot högre inkomstgrupper går ungefär vid 3,000 kr. Under 3,000 kr hade i fjol 48 personer av 100 mot 52 av 100 året förut. På landsbygden är de lägre inkomsterna talrikare än i städerna, där hade 57 av 100 under 3,000 kr årsinkomst mot endast 37 av 100 i städerna.

Av 3,975,746 skatteskyldiga hade i fjol 136,083 eller 4,5 procent mer

än 10,000 kr i nettoinkomst. Året förut hade av 3,903,973 skattskyldiga 117,767 eller 3,9 procent över 10,000. En procent kom över 20,000 kr mot 0,8 procent 1944. Antalet var i fjol 30,390 mot 27,041 året förut. Flertalet kommer på städerna. Mellan 600 och 1,000 kr hade i fjol 230,700 eller 7,5 procent mot 258,399 eller 8,6 procent 1944. Här är landsbygden övervikligt mycket stor eller 165,403 förra året.

Medelinkomsten var för hela riket inom olika yrkesområden för förtägnare: I jordbruk med bindningar 3,570 (1944 3,403), industri och hantverk 5,625 (4,938), samfärdsel 5,768 (5,271), handel 7,667 (6,970), fria yrken 12,375 (11,543), och övriga 3,761 (3,702) samt för anställda: I jordbruk med bindningar 2,150 (1,913), industri och hantverk 4,160 (4,060), samfärdsel 4,545 (4,375), handel 4,477 (4,215), allmän förvaltningstjänst 5,608 (5,337), fria yrken

5,473 (4,339), husligt arbete 1,483 (1,388) och övriga 5,559 (3,256). Nettoinkomsten har här samma innebörd som i inkomstånden, och avser således icke något efterdrag för erlagda skatter o. d. erhållet nettoöbelopp. Statistikens omfattar endast fysiska personer, oskiftade dödsbon och familjeförfallor (således ej aktiebolag o. d.). Akta makar, som samtaxerats, räknas som en inkomsttagare. Inkomsttagare med inkomster under 600 kr ingår icke i statistiken.

Grekiska inbördeskriget OKAR

Kan London släcka gnistan till ännu en världsbrand

LONDON den 14. (TT fr. Reuter.)

Grekiske utrikesministern Sofianopolis förklarade i en intervju på torsdagen, att han kommit till London för att väcka opinionen till insikt om, hur allvarligt läget i Grekland är och söka moraliskt brittiskt stöd för bildande av en grekisk samlingsregering, vilket han anser vara enda möjligheten att hejda katastrof.

Dess första uppgift skulle bli att bevilja allmän amnesti, avväpna båda de motsatta lägren, bland civilbefolkningen, genomföra en utrensning inom statsbyråkrati, armé, polis och gendarmeri samt hålla nyval sedan vallängderna kontrollerats. Sofianopolis framhöll, att inbördesstriden nu håller på att sprida sig från Thessalien och Makedonien i norr, där guerillastyrkor-na nu har kontroll över många nyckelställningar, ända ned till Sparta i söder. Detta läge kan leda till en konflikt mellan Grekland och dess norra grannar och skulle till och med kunna få en världskonflikt till följd, förklarade han. Vidare finns det alltså en fara för att de brittiska styrkorna kommer i strid med guerillaförbanden. Samtidigt med bildandet av en samlingsregering borde de brittiska trupperna drivas från Grekland.

Regeringen behåller situationen, säger Athen

ATHEN den 14. (TT från Reuter.)

Telefonförbindelserna mellan Athen och Saloniki har varit avbrutna sedan torsdagsmiddagen.

På kvällen meddelade generalstaben att arméförbanden på berget Skra i Makedonien nu har läget i sin hand. Deres förluster anges till 17 döda och 16 sårade.

Krigsministern Dragumis förklarade i samband härmed: "De senaste händelserna i Nordgrekland tyder på att guerillaförbanden tilltar och utgör ett nytt bevis på att en del av rebellerna gör stövtåg i från grannänders territorium. Regeringen anser sig emellertid vara härre över läget i militärt avseende, såde han och uppmanade allmänheten att inte hysa någon oro.

Kung Faruk intresserad av Sverige

Egypten vill sända hit mer bomull

CAIRO den 14. (TT fr. Reuter.)

I sitt trontal vid det egyptiska parlamentets öppnande på torsdagen berörde kung Faruk de engelskegyptiska fördragsförhandlingarna. Han förklarade, att den brittiska evakueringen av Cairo, Alexandria och Nildeltat kommer att vara avslutad inom fem månader. Faruk uttryckte också, att hans regering gör stora ansträngningar för att återvinna den utländska marknaden för egyptisk bomull, bl. a. i Sverige.

Vi satte oss mellan två tyska stolar

England har misslyckats, säger EDEN

LONDON den 14. (TT från Reuter.)

Förre utrikesministern Eden förklarade i underhuset på torsdagen, att läget i den brittiska zonen i Tyskland framkallar djupaste oro i Storbritannien. "Vinterlaget" i år blir avgjort hårdare än förra året.

Eden höll sitt anförande, då debatten om trontalet återupptogs. Ett svallande och bankrut Tyskland förgiftar oss alla. Detta är inte känslosamhet, det är förnuft. Eden uppmanade regeringen att avge en otvetydig deklaration om sin inställning till det fortsatta bortförandet från den brittiska tysklandszonen av fabriker, som är oundgängliga för zonen ekonomiska liv. Jag tror inte att det är orättvist att säga att det framkommit en överväldigande mängd av bevis för att förvaltning i den brittiska zonen misslyckats med sin uppgift. Edens åkt var att den brittiska förvaltningen synes sätta sig mellan två stolar.

Eden föreslog att regeringen omedelbart till den brittiska zonen skulle sända en kabinetteminister. Denne minister borde residera i Tyskland. Jag skulle vilja se närmare ekonomiska och kulturella förbindelser inte endast mellan oss själva och Frankrike utan också mellan Holland, Belgien, Skandinavien och de västeuropeiska länderna, sade Eden.

Dr. J. H. Northrop, som blir med och delar kemipriset.

Engelska "rebellerna" hotas av partidomstol

Engelska regeringen i svår situation genom 70 socialisters revolt

LONDON den 14. (TT)

Regeringen kommer kanske att vidta disciplinära åtgärder mot de frondeerande partimedlemmar, som igår kväll vägrade att ta tillbaka sitt ändringsförslag till svarsadressen på trontalet.

I dag har ytterligare tretton medlemmar av arbetarpartiet förklarat sig ännu stödja ändringsförslaget, i vilket man uttalar att regeringen skall ändra sin inställning till de utrikespolitiska frågorna i syfte att samarbeta med alla länder och grupper som strävar efter att ge nödförbehåll till fullständig socialistsk kontroll över världens tillgångar och därigenom åstadkomma ett konstruktivt socialistiskt alternativ till den amars oöndvilliga konflikten mellan den amerikanska kapitalismen och den ryska kommunismen, skriver en Reuter-medarbetare.

Femton andra medlemmar av partiet, som undertecknat ett ändringsförslag om värnplikten i fredstid, torde också dras inför "partidomstolen". Slår man ihop de båda frondeerande grupperna blir antalet "rebellerna" inemot 70. Revolten för-sätter regeringen i en besvärlig situation, som om den blev föremål för omröstning i underhuset skulle kunna framkalla en politisk kris. Ty om antingen ändringsförslaget om utrikespolitiken eller det andra om värnplikten antogs i underhuset skulle det betyda att regeringen omedelbart inlämnade sin avskedsanskan.

Ekeryds baptistförsamling: Söndag 1 och 7 past. Broberg och sångarna. Tisdag 7 juniörmöte. Onsdag 2 symöte; 6 predikan hos Ester Lenander, Köp.

Hässleholm, hos Sigfrid Bengtsson: Lördag 5 pst. Broberg.

Knäred, Betel: Måndag 4 symöte hos Emmy Johansson; 7,30 pred., past. Runheim Sång.

Knäred

Skallgång efter 70-åring i Knäred.
En omkring 70-årig man i Lagered, Knäred, råkade på onsdags-eftermiddagen då han var på hemväg från arbetet gå vilse. Då han vid 15-tiden ännu inte anlänt hem började grannarna söka efter honom. Sedan mer än en timme efter honom patrull ur Knäreds hemvärn att deltaga i sökandet som pågick till vid 3-tiden på morgnen. Den försvunne kom emellertid själv till rätta någon stund efter midnatt. Han hade inte tagit någon skada av sitt nattliga vislande i skogen.

Boknytt

Naima Blomqvist: VAD JAG LÄRT PÅ SJUKBÄDDEN. Evengeliess. Häft. 1,25.
Alla har vi gjort bekantskap med sjukdom för egen del eller i vår omgivning. Att på ett rätt sätt möta sjukdomen och umgås med sjuka är en stor konst. I boken "Vad jag lärt på sjukbäddarna" lämnar en i landets skola hårt prövad kvinna sina erfarenheter. Hon undervisar såväl sjuka som friska om hur man skall förhålla sig när sjukdomen kommer. Boken talar om sjukhetens nödvändighet för den sjuka, om ett rätt förhållande till omgivningen, om förbättrings störförmedling och om hur sjukdomen kan bli till förtjänst i ödmjukhet. Ett särskilt intressant kapitel heter Sjukbesökskultur, vilket ger en rad goda och sunda råd om hur man skall bete sig då man besöker sjuka.
Boken är av stort värde för både sjuka och friska och rekommenderas varmt.

Kaffe-Petter presenterar... FRUKOSTKLUBBEN

och rekommenderar **det goda PRINSESS kaffet!**

★ Frukostklubben har blivit ett populärt inslag i Radiotjänsts program. Har Ni ej förtut lyssnat på den uppskattade klubbens underhållning till morgonkaffet, så knäpp på radion i morgon bitti. Klockan 8.10 börjar det. Och glöm inte att till underhållningen förse Eder med en kopp härligt aromdoftande Princess-Kaffe.

Säljes i alla ICA-affärer

DAG

kan vi tala om, att upptagandet av vänortsförbindelserna med den danska staden Skovde avancerar. Nu senast har saken varit uppe till behandling i vår danska vänorts stadsfullmäktige. Och resultatet låter vi Mons Dagblad tala om. Ty där hugga vi följande ur stadsfullmäktiges referat:

Byrådet tillträdde Venskabsförbindelsen med Laholm.

Foreningen "Norden's Lokalförbund" för Men anmoder Byrådet om att tillträdde Tanken om, att der etableras Venskabsförbindelsen mellan Stege och den svenske By Laholm, och att der välges en Representation till att tillträdde Förhållandevalget. Ligeledes anmoderades om, att Byrådet stiller det förordade Belob till Raadigheds for Formålet.

Borgmästaren: Jeg gaar ud fra, at vi tilltræder denne Venskabsforbindelse. Det er et Formål, som udmærket kan slæbes sig til. Hvad selve Venskabsforbindelsen kan udvikle sig til, er endnu uvist, men forhøbetlig vil der til lige stor Glæde for begge Parter. Belobet, der i første række skal anvendes, bliver vel sagtens underordnet og iøvrigt kan Kasse- og Regnskabsforbindelse indstille til Byrådet efterhaanden som der skal bruges Penges.

Sund: Det er naturligtvis Borgmesteren, der skal tilltræde Forhandlingsvalget. Vi ventes om meget af Steges Borgmester i denne Venskabsforbindelse, men kommer paa Højde med Laholms Borgmester med Hensyn til at skrive dramatiske Skuespil, tror jeg dog ikke, han naar! Laholm er en hyggelig lille By. Jeg har selv været der.

Byrådet tilltrådte.

Och så låsa vi att HN's fotbollsserietidning analyserat norra svenska fotbollsserien och kommit till följande domöme beträffande Laholms Bollklubbs insatser i serien (omömdet tyder för övrigt på, att laholmarnas insatser börja uppmärksammas lite varstans i fotbolls-Halland. Sträck på sej, Kull & Co!):

"Att Laholm efter slutad höstomgång skulle ligga som god fyra och t. o. m. heta toppplan hade väl ingen drömt om i början, inte minst med tanke på att sydhallänningarna hade svårt att hänga med förra året. I höstas låg sålunda laholmarna på näst sista plats, och det var med nöd och näppe som sydhallänningarna lyckades undgå degradering.

De sex hemmamatcherna har resulterat i fem vinster, och bl. a. besegrades Gymnastiken, Träslövslåda och Oskarström, och över Leikin och Nyhem blev det storsegrar — 1-0, de största i höst — med 7-1 resp. 7-2. Mot Bois blev det emellertid en klar förlust med hela 4-0.

De sex poängen på bortaplan får väl i stort sett anses som normalt. Dessa har nämligen Laholm plockat mot jumbolagen.

Beträffande Laholms chanser i fortsättningen tror vi dock inte att laget kan konkurrera om seriesegern. Vårprogrammet förefaller alltför svårt. Bland annat får laholmarna möta båda värberglagen på bortaplan, och dessa lär väl knappast ge någon poängutdelning, och hemmamatchen mot Kungälv: ka ger nog inte heller full poäng."

Det tillkommer nu Patly och alla de andra fotbollsskillarna att på värdant försöka visa, att HN's fotbollseredaktör har fel i sina funktioner. Ty nog vill väl LEB tro att försöka konkurrera om seriesegern? Eller hur, Gunnar Olofsson? Det duger väl inte för mindre, när laget ligger så fint till efter höstomgången!

Markaryd drar gång efter annan uppmärksamheten till sig. Och det är precis som det skall vara. Det gäller att göra reklam för sig på alla sätt och vis, det är det, som är kunden i framgången här i världen. Det senaste är, att Markaryds socken skaffat sig Sveriges yngste kommunalfullmäktigedamot. Det är förstås Bondeförbundet, som tillsatt honom. Sveriges yngste kommunalfullmäktigedamot heter Nils Lindqvist, är lantbrukare och var nämligen 33 år vid födseln. Han fylde nämligen sina 33 år blott några dagar före valet. Men han tydligen ungdomen bör ha sin chans, och det lärer naturligtvis vederbörande valorganisation till beström.

Vem som är Hallands yngste kommunalman till levnadsåren måste vi erkänna, att vi sakna kännedom om. Men eftersom vi här ha en av de starkaste SLU-organisationerna i riket, så bör man inte ligga så rassande

Familjenytt

FÖDELSESDAGAR:

50 år
fyller i morgon pappersarbetaren Josef Edvard Sjökvist, Tullhult.
Jubilaren är född i Pjätteryd och kom för ett 20-tal år sedan till pappersbruket i Timsfors, där han fortfarande har sin dagliga sysselsättning.

Hr Svensson har tagit livlig del i det kommunala arbetet och han har således tillhört Markaryds sockens kommunalfullmäktige. Han tillhör för närvarande valnämnden i socknen.

Personligen är han skötsam och snäll och han har blivit omtyckt var han dragit fram. Bevis härfor kommer honom säkerligen till del på högtidsdagerna.

75 år
fyller i dag fröken Ida Larsson, Köpinge, Laholm.
Jubilaren är född i Köpinge och bebor fortfarande samma småbruk, där hon är uppvuxen. Hon har haft tjänst hos lantbrukarna i bygden och gått till till hjälp med varjehanda jordbruksysslor. Fr. Larsson passerar 75-årsdagen vid god vigör och god humör och kommer i dag på sin högtidsdag helt visst att bli föremål för hjärtlig hyllning från minnesgoda vänners sida.

75 år
fyller i dag byggmäst, C. G. Hansson, Båstad.

BEGRAVNING:

En högtidlig jordfästning ägde på torsdagen rum i Hishults kyrka då slottet efter lantbr. August Gustafsson, Götterspelt, Hishult, vigdes till den eviga vilan. Under sorgemusik inbars kistan i templet. Prestavandrade vore fr. lantbrukarna Nils P. Gustafsson och Johs. Ottosson, Götterspelt. Aktin inleddes med ps. 324: 1-4, varpå kyrkoherde Gustafsson förrättade jordfästningen. Före altartjänsten sjöngs ps. 288: 4-3 och efter ps. 400: 10-11. Under sorgemusik utbars kistan och sänktes i graven. Här läste kyrkoherden en psalmvers och sjöngs ps. 396: 5. Till den avlidnes minne talade en svåger, lantbr. Justus Bengtsson, Björkbygge, Örkellunga och hr Johs. Ottosson, Götterspelt, hr Brynolf Karlsson, Götterspelt, läste verser. De sörjandes tack för visat deltagande framfördes av nämndeman Sture Johansson, Götterspelt. En vacker blomstergård hade sånts till baren.

På BIO

Tarzan och leopardkvinnan.

När det äro ättlingarna amerikanska författaren E. R. Burroughs en gång i ren desperation skapade Tarzanfiguren — han skrev bara för att få bröd till svältande hustru och barn — anade han nog inte att det skulle bli en sådan världssuccé. Böckerna ha gått bra, men ännu bättre ha filmerna, byggda på motivet, gått. Det lär finnas 30 sådana filmer redan och flera blir det väl. De tycks alltid ha sin dragningskraft på den stora publiken.

Annars får man säga, att de alla äro förtäliga lika. Gårdagens premiär på Centrum på Tarzan och leopardkvinnan hade samlat en trolig publik, som syn- och hörlärligen mycket livligt senterade Tarzans vilda äventyr och hade minst lika roligt åt apan Cheeta, som vi ju livs levande såg på cirkus här i fjol. Storsimmar Johnny Weismüller, som gjort de flesta Tarzangestalterna, var som vanligt en ståtlig företeelse och han assisterades gott av Brenda Joyce.

Som vanligt innehöll filmen en mängd förtjuande naturscener. En rolig och trevlig film, som säkert drar fullt hus hela veckan. Tre förspele inleddes.

Z.

Skottorps biograf

ger på söndag den uppmärksammade svenska filmen "Åsa-Hanna", en praktfull film med bl. a. Edvin Adolphson, Aino Taube och Anders Henrikson i rollerna.

långt efter Markaryd på sina håll i provinsen. Men en sak är klar. Och det är, att vi ha Sveriges yngste landstingsman, Och det är SLU's distriktsordförande Johannes Antonsson i Frillesås. Och det är en sak, som vi hallänningar äro stolta över. Hans mandat hänger också på en rätt skör tråd. Han var nämligen nätt och jämnt valbar, då han gick fram i sitt första landstingsmannaval och också blev placerad i en landstingsmannastol.

Vilken karriär öppnar sig inte för den ungdom, som kommer med i landstings- och kommunalpolitiska arbetet vid den åldern?

Ess.

Hormon från kvickrot tar död på maskros!

VAXTERNA BEKÄMPA VARANDRA MED KEMISKA VAPEN.

Växterna bekämpar varandra med kemiska vapen, och denna strid föres såväl ovan jord som i jorden. I det senare fallet är det fråga om ämnen som avsnödras från rötterna, och dessa "droxessudat" har på senaste tid studerats med stor iver, då man på den vägen har utsikt att finna nya effektiva medel i kampen mot ogräs.

En märklig upptäckt på detta viktiga område har nyligen gjorts av professor H u g o O s v a l d vid Lantbrukshögskolans institution för växtodlingslära, omtalar Sv. D. På ett fält, där man hade satt raps och rybs, fanns några smärre fläckar med kvickrot, som dock ansågs så obetydliga att man inte brydde sig om dem. Men på hösten visade det sig, att rapsen och rybsen inte groit lika bra på de fläckar, där kvickroten växte, och att de planter som kommit upp var små och tynande. Man satte då i gång gröningsförsök, gjorde ett extrakt av kvickrotsrötter och vattnade därmed gröningsbåden i en del försökskär, medan andra fick vanligt vatten. I kärnen såddes därför maskrosfrön. I de kärn som fått vanligt vatten grodde maskrosen till 80 proc., men i dem som behandlades med kvickrosextrakt av viss styrka grodde inga frön alls. Kvikroten hade tydligen avsnödrat ett ämne, som hindrat grönningen, och det har nu överläpats åt kemisterna att ta reda på den verkamma substansen.

Om detta lyckas och ämnet i fråga kan framställas syntetiskt i fabriksmässig skala, blir det kanske möjligt, förklarar prof. Osvald i ett föredrag, att få ett effektivt medel för bekämpande av maskrosen i våra gräsvälar. En annan möjlighet vore att finna en kemisk för ening, som omedelbart kunde bryta ned kvickrotens verkamma substans, och då skulle man med en sådan kunna behandla fält med mycket kvickrot och sålunda ned-sätta dennas konkurrensförmåga i jämförelse med andra växter. På liknande sätt torde man kunna upptäcka och framställa tärkra

"antibiotica", d. v. s. ämnen som avsnödras från en organism och hämmar tillväxten av en annan.

Två vägar för kampen

Mycket talar för att det från kvickrot avsnödrade ämnet är ett hormon, ett tillväxämne. I mycket stark utspädning hade det nämligen ett gynnsamt om och svagt inflytande på maskrosfröets groning. Vid den intensiva forskning efter ogräsmiddel, som sedan några år bedrivs, särskilt i USA, har man bl. a. funnit flera derivat av växthormon, som är mycket effektiva mot ogräs, i det att vissa arter hämmas eller utrotas medan andra är opåverkade. Flera sådana preparat har prövats vid prof. Osvalds institution. Hormonerna kan användas såväl på sådesfält som på betesmarker och gräsmattor. De är inte giftiga eller frätande, brännbara eller explosiva. Ett av de mest effektiva är 2-4-diklorfenoxi-ättiksyra, förkortat till 2-4-D (seffrorna anger de båda kloratomernas platser i molekyl-en) som uppges vara verkamt mot åkerbinda, klint, åkerstiel, maskros, groblad, olika senapsarter, åkerättika, målla-arter, penningört m. fl. Vid upprepade behandling är preparatet även verkamt mot tistlar, nate, syra, rölleka, nässlor och vinda. En nackdel är att potatisplanter, klöver och alla slags trädgårdsväxter utrotas samtidigt med ogräset, varför 2-4-D ej får användas i trädgårdsländ eller på åker annat än i ren gräsväl. Vanliga sådagslag angripes däremot ej.

Kampen mot ogräset måste inriktas på två vägar, säger professor Osvald: dels hindra tillförseln av nya mängder av ogräsrötter, dels förstöra så mycket som möjligt av det ogräsröt som redan finns i jorden. Här jättelikt det arbete är som väntar framgång av en undersökning på en åker i närheten av Uppsala. På varje kvadratmeter utsläppl till 20 centimeters djup 30,000 livsdugliga frön enbart av åkersenap eller 300 miljoner frön per hektar. Skulle alla ogräsröt medräknas, finge man på många håll säkerligen tio gånger så höga värdet.

Många vägar bära till Rom...

Vi vägar gissa, att det särskilt är två saker, som lockar Er att läsa den här annonsen — illustrationen och rubriken. Se där två viktiga faktorer vad det gäller annonsering! En annons skall i första hand dra uppmärksamheten till sig, Gör den det, så stimulerar den också till handling, eller, med andra ord, den säljer.

Vi förfogar över ett rikhaltigt och modernt illustrationsmateriel, som står till ärade annonsörers förfogande utan någon extra kostnad.

För modern = effektiv reklam

LAHOLMS TIDNING.

Senaste nytt:

Herman Hesse kommer ej till STOCKHOLM

Hälsoskäl omöjliggör för honom att hämta sitt Nobelpris.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Herman Hesse kan av hälsoskäl omöjigen komma till Stockholm för att hämta sitt Nobelpris i litteratur. Diktaren vistas på kurorten Marin Epagnan i västra Schweiz, där hans läkare bevakar honom omsorgsfullt och stoppar alla brev, telefonsamtal och telegram. Hans kroppsliga hälsotillstånd tillåter det inte, säger läkaren.

De fyra amerikanska nobelpristagarna i fysik och kemi, förklarar emellertid att de kommer till Stockholm.

Storgård eldhärjad.

Skador för flera hundra tusen.

STOCKHOLM i dag. (TT).

Huvudbyggnaden på Stora Lundby gård i Sunda socken ödelades på torsdagskvällen av en våldsam brand. Gården, som äges av direktör Sven Blomberg i Stockholm var uppförd på 1750-talet och inrymde 16 rum. Det enda man kunde rädda var en del möbler i nedre våningen. Det brunnas värde kunde på natten ligg faststäl-las, men sannolikt rör sig skadorna enligt DN om ett par hundra tusen kronors värde.

Minexplosion nio egelska fiskares död

LONDON i dag. (TT från Reuter). Nio brittiska fiskare omkom på torsdagskvällen då de mina som de fått i sina nät exploderade på trä-läns däck.

AIK SPELAR I SKOTTLAND I DECEMBER.

Två matcher i Edinburgh och Glasgow.

STOCKHOLM i dag. (TT.) AIK har nu fått klart besked för den planerade fotbollsturnén till Skottland. Stockholmklubben har accepterat de erbjuda villkoren och spela två matcher den första i Edinburgh den 4 dec. och den andra den 11 dec. i Glasgow.

TASSEDEMENTI OM BOMBNING AV GRÄNSSTAD.

På gränsen mellan Korea och Mandchuriet.

MOSKVA i dag. (TT. fr. Reuter.)

Moskvarodon utsände på torsdagskvällen en Tassedementi på Washingtonuppgiften att sex ryska plan skulle ha bombat staden Antung vid gränsen mellan Korea och Mandchuriet. Denna stad erövrades nyligen av de kinesiska regeringsstyrkorna från kommunisterna.

FOTBOLLSPELARE VANN 100,000 KR.

GÖTEBORG i dag. (TT.)

Den obligation, som vid senaste dragningen i 1942 års premieobligationslån utföll med en vinst på 100,000 kr., ägdes enl. Ny Tid av Billingsfors IK:s centerforward Ingvar Rydell.

Sport

Laholms Boxningsällskap. Träning i kväll kl. 19.

B. T. K. Serve. Träning i kväll kl. 18 i Goodtemp-larsalen.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Götas länstidning
Redaktör: SVEN B. JONSSON, Tel. 150.

Senaste boknyheter

inkomma dagligen.

MARKARYDS BOK- & PAPPERSHANDEL.
Tel. 186. Manfréd Johansson. Tel. 186.
Kommissionär för Svenska Bokförläggareföreningen.

Engelska oljeställ

9:50, engelska oljebrokar 5 kr.

CARL LARSSONS EFTER.
MARKARYD. Tel. 26.

Den genomsnittliga utdebiteringen i Kronobergs län blir nästa år kr. 6:08 enligt en sammansättning som nu föreligger. Av de 87 kommunerna har inte mindre än 66 lyckats pressa ned skatten med rätt betydande belopp, så att medelsänkningen för hela länet är 58 öre.

Endast en socken kommer över 9 kr:s utdebitering. Det är i Västra Torås som kommer att överkräva sina sockenbor 9:10 pr skattekrona. Över 8 kr. kommer endast tre kommuner, Åseda köping, Ekeberga och Ålmhults köping.

Det är åtta kommuner som har näst höga skatten, men det rör sig i de flesta fall om ganska blygsamma belopp, i genomsnitt 46 öre.

I Urshult har man tagit riktigt till storlåggen och minskat utdebiteringen med inte mindre än kr. 4:50. Man hade nämligen i fjol uttaxerat lite väl kraftigt och fått ett betydande överskott i kassan, som man nästa år kan ta av.

Hinneryd, som inte för så många år sedan låg i toppen, har genom en ytterligare sänkning på kr. 1:80 kommit bland de allra billigaste, utdebiteringen är bara 4:70.

Vrå kommun kommer på 11:e plats från toppen med kr. 7:50. Markaryds köping 13 med kr. 7:20. Markaryds landskommun 42 med kr. 6:00. Traryd 46 med kr. 6:00. Hallaryd 58 med kr. 5:50 och Hinneryd 76 med kr. 4:70.

Miljonlön lagar mer driften. Driften vid Södra Sveriges tvårsaktsfabrik som anläggningar i Ljungby kommer snart att reduceras och trogen så småningom avvecklas. Anläggningkostnaderna uppskattas till ett par miljoner.

Något bestämt besked om när arbetet skall upptas ännu inte lämnats de anställda, men många av dem riknar med driftsmedläggning redan vid årsskiftet.

Redan från början räknade man med att tvorkolningen i Ljungby, som sattes i gång för att rädda gas-situationen för Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala, skulle bli av krigsbotad karaktär.

At tvorkolningsproduktionen i Ljungby successivt kommer att nedläggas bekräftas vid AB:s förfrågan av gasverkschefen i Stockholm, direktör C. Klemm.

Det produktionsprogram, som upplades då bolaget på nyåret 1945 startades, är nu i det närmaste fullfört, enligt direktör Klemm. Den situation som uppstått sedan världen åter fått fred hoppas man att importförhållandena skall bli sådana att gasverken ej längre någonsin utnyttja tvorkol och i så fall upphör motivet för fortsatt produktion.

Nya Lagabron byggs på sex dagar. I går anlände en första kontingent av den militära från Göta Ingenjörskår som skall bygga bron över Lagabron vid Ljungby. I dag kommer resten och då skall arbetet sättas i gång på allvar. Det blir 150 man inklusive befäl som skall bygga bron, och den skall vara klar på sex dagar — om allt går efter beräkning. Men så skall de också arbeta 16 timmar på dygnet från kl. 4 till kl. 20 i två skift. Det blir en arbetsprestation, som säkert kommer att följäs av Ljungbyborna med spännt intresse.

Folkets Park, Markaryd. Dansmusik på Markaryd utföres av Savoy's förstärkta orkester. Obs. 7 man.

Nya rälér. Järnvägsstyrelsen har till utbyte av rälér Markaryd—Vittsjö anvisat 185,000 kr.

PREKOTURER.

Markaryds kyrka: Söndag kl. 10 söndagskyrka i kyrkan kl. 11 högmässa, komm. Wiktor Magnusson; kl. 16 predikan i Norra Haghults skola, komm. Magnusson.

JULGOTTEN I ÅRSOM FÖRE VÄRLDSKRIGET.

Läckerheter av skilda slag hit före helgen.

Julbordet blir i år rikt på frukt, inte minst på importerad frukt, och det kanske inte är för mycket att säga att det är första gången sedan före kriget som julgottarna utifrån kommer i stor utsträckning.

Det blir gott om äpplen och päron utalmar i den Douglas Pettersson i fruktfirmen Frans A. Sander i Göteborg för GP. Det blir åtskilliga laster från Amerika både i november och december. En av de närmaste båtarna blir Moore & McCormacks "Mormacmail", som går från USA på lördag och kan väntas hit den 25 nov. med ett par tusen ton äpplen och päron.

Även apelsiner blir det gott tillgång på från olika delar av världen. Om en vecka kommer Transatlantics "Ejlmaren" med kapelsiner, och sedan kommer i början av december Orientlinjens båt med jaffaapelsinerna. De första spanska s. k. blonda apelsiner kommer den 10—15 december, och i samma månad får vi också i italienska apelsiner både med bär och järnväg. Från Cypern kommer också en av Orientlinjens båt med apelsiner.

För första gången sedan krigsutbrottet — och trogen andra gången i den svenska fruktimportens historia — kommer det egyptiska dadlar, varjämte man hoppas få en del partier även från Tunis. Konfekttrussan, som praktiskt taget saknats under hela kriget, hoppas man få in från Spanien, och turkiska fikön bör det bli ganska god tillgång på.

En sådan läckerhet som ananas är att vänta från Azoreerna, och tillgången på spanska druvor blir alldeles säkert riklig. Bland nöterna är paraseterna ännu så länge ett frägnat, men det finns förhoppningar om att det skall lyckas få från Brasilien. Haselnötter kommer från Italien, liksom valnötter, som man dessutom får från Californien. Och inte heller krakmandel kommer att saknas på ett välfförsett svenskt julbord i år.

Bananerna tillhör ju inte den speciella julfrukten utan finns att tillgå större delen av året, och enligt vad hr Axel Sander berättar kom fruktlinjen Atlantic Express i onsdags till Göteborg med 500—600 ton till de tongivande importörerna i Göteborg, Stockholm och Malmö. Sedan kommer bananlasterna med jämna mellanrum, och det blir åtminstone tre direkta båt-till fyll till jul.

Det var söndag. Kallt och rugigt. En allsvensk fotbollsmatch skulle gå av stapeln. Landsfiskalen var närvarande på idrottsplatsen för att inspektera de vakterna, som hade polismandat rättighet. En av vakterna frågade landsfiskalen om de inte skulle gå in i skogsdungen och ta en klunk ur vaktens medhavda fickpung.

— Jo tack, det skall smaka gott i det här rusliga vädret! tyckte fiskalen. När han tagit sin del och lämnat tillbaka flaskan i vaktens händer och sedan stoppat den i fickan frågade landsfiskalen:

— Men skall du inte ha något själv?

Nej, blev svaret — jag dricker inte när jag är i tjänst.

Markaryd, Filadelfia: Fredag 19:30 hos K. Svensson, S. Ekhlut, Y. Vennberg.

Missionsskapellet: Lördag 19:30 G. Olsson, Söndag 17:30 J. Hagner.

Ransonerings på kött är ren parodi

Mer på kuponger än vi åt före kriget

STOCKHOLM den 14. (TT) Man kommer upp i en rent fantastiskt köttkonsumtion med nuvarande ransoneringspolitik, framhåller Skånes Slakteri- och charkuteri-läkarhus i skrift till Livsmedelskommissionen.

Vid upprepade tillfällen har, heter det i skrivelsen, livsmedelskommissionens sakkunnige agronom Lund med siffror försökt visa, att tillgängliga kött- och fiskvaror i öka räckvid till en normal konsumtion. Han har härvid utgått från, att den normala konsumtionen per individ och år skulle vara 46,3 kg, d. v. s. cirka 0,89 kg per individ och vecka. Om den ranson, som vi haft under sommarnämndens heliga tagit ut i kött, har den uppgått till icke mindre än 1,286 kg, d. v. s. 0,396 kg eller 44 proc. mera än den normala konsumtionen. När härtill kommer att såväl lammet som hästköt är fritt, kan man tryggt påstå att tilldelningen varit minst 50 proc. större än vad kommissionen räknar med skall gå åt utan ransonerings.

Då det finns befolkningsskategorier som har ett tilläggskort och då varje tilläggskort berättigar till inkommet i genomsnitt 50 proc. av grundkonsumtionen, blir konsumtionen rent fantastiskt. Men kommissionen har ju härigenom den tydligvis önskad möjligheten att visa på bristperioder, som alltid förekommit i vårt land, och därigenom upprätthålla sin motivering för en fortsatt ransonerings, vilken synes vara rent självändamål.

Norrlänningar och danska räddade sockerransonen

Sockerransonen har räddats. Farhågorna för att en del av betskörden skulle frysa inne har alltså inte besannats. Vid samtal med de olika länarbetsnämnderna meddelas, att om vädret blir vackert en vecka till så är betskörden i stort sett färdig för detta år.

Vid en översikt av över den av arbetsförmedlingarna anskaffade arbetskräften till befället uppläcker man att siffrorna stiger för varje år. I höst har hitills inte mindre än 6,671 personer anvisats till befället. 2,740 av dessa har kommit från Norrland och mellersta Sverige. Norrlänningarna i befället i södra Sverige ökar för varje år och är i regel arbetsamma och omtyckta av arbetsgivarna. Från Småland och Blekinge har kommit 1,138 och från odlingslän 1,631.

En god hjälp har Skåne i höst haft av de nägot mer än 600 danskar, som sölt sig över Sundet för att ta arbete på befället.

Mausoleum från 3:e århundradet funnet i Frankrike

ROM den 15. (TT Spec.) Viktiga arkeologiska fynd har gjorts vid utgrävningar i närheten av staden Narbonne i Frankrike, meddelar Romradion. Redan för några år sedan upptäcktes där en begravningsplats från antiken, och nu har man frilagt ett mausoleum från tredje århundradet med bl. a. synnerligen värdefulla mosaikarbeten och sex stora sakofager i vacker marmor.

Den som gärna friar, gifter sig inte gärna.

Slotts-Senap

Den läckra Slotts-Senap trötnar man aldrig på sånger Matmamma.

INGRID BERGMAN DEKORERAR. Ingrid Bergman, som just nu spelar på en Washington-scen, ses här första en medalj på Mrs Harry Truman som ett tack för hennes insatser i kampen mot tuberkulos. Bilden togs i Vita Huset.

ATERIGEN KRUTDURK:

Kvarts miljon ryssar mot 40,000 yankees på Korea

LONDON den 14. (TT från Reuter)

Brigadgeneral Mac Lean, som nyligen återvänt från ett besök i Fjärran Östern, minnar i en artikel i Times på torsdagen om att Korea redan vid två tillfällen figurerat i konflikter, först vid det kinesisk-japanska kriget 1894 och sedan vid det rysk-japanska kriget 1905. Nu är Korea på väg att bli en internationell krutdurk, förslutar generalen.

Längs en linje som delar halvön mitt iu står en kvarts miljon ryska soldater mot cirka 40,000 amerikanska. Relationerna mellan de båda befälhavarna har i alla avseenden avbrutits. Inom den ryska zonen håller en rysk stat på att ta form och inom den amerikanska zonen hotar kommunisterna att omintetgöra all administration genom obstruktion mot militärförvaltningen. Korea är i dag uppdelat i två härläger. Oordningen i söder tiller i intensitet. Han har innerligt hoppas att de fyra förvaltningskapstater som är ansvariga för upprättandet av en enhetlig demokrati stat skall göra ett allvarligt försök att eliminera det nuvarande dödläge, slutar skribenten.

RIDAULTS RÖST. Konseljpresident Bidault avlämnar sin röst vid söndagens franska val.

Krigiska engelsmän vid ALBANEN

Belgrad klagar på den engelska flottans hot

BELGRAD den 14. (TT fr. Reuter).

Efter sin protest till FN mot den brittiska minsväpnings av albanska territorier i Korfussundet, har Albanien nu sänt ett andra telegram till FN:s generalsekreterare Trygve Lie med krav på "omedelbart tillbakadragande av brittiska krigsfartyg och minsväpnare från albanska hamnar och territorier i Korfussundet", meddelar den jugoslaviska nyhetsbyrån.

I det senaste albanska telegrammet heter det: "Sedan morgonen den 12 november kryssar ett stort antal fartyg under brittisk flagg omkring i våra vatten. Alla fartygen seglar i stridsformation i avsikt att hota och provocera. De brittiska fartygen avlossade kulsprutepjävar i luften eller i vattnet för att skapa internaversion. Telegrammet uppmanar FN att omedelbart beordra att de brittiska krigsfartygen och minsväpnarna skall dras tillbaka."

BUENOS AIRES: En argentinsk bogserad explosioner på onsdagen i hamnen här och spräng inom några minuter. En mängd bebyggelse sprängdes i luften. Fem män skadades och liken av två andra har återfunnits. Tolv personer har förts till sjukhus.

Öppna sedan, sade mannen - hustrun död

Mystisk mordhistoria i Stockholm

STOCKHOLM den 14. (TT). Mordkommissionen kallades 20:30 på torsdagen till Lilla Skinnarvagnsgård, där en äldre kvinna, fru Elin Kristina Karlsson, anträffades död i sängen med en halsduk om halsen, relativt hårt ådragen. Hennes make, f. d. sjöman Karl Johan Karlsson, är försvunnen och efterspanas av kriminalpolisen.

I onsdags gick Karlsson till portvakten och sade ifrån att ingen fick släppas in i lägenheten, han nämnde som exempel sotare eller vedleverantör. Portvakten fann detta egendomligt. Karlsson upplyste, att han och fru Karlsson gå till en syster till fru Karlsson.

Om ni inte ser till oss senare kan ni öppna och gå in i lägenheten, tillade Karlsson.

En av fru Karlssons tre systrar kom på torsdagen till portvakten och bad denne följa med till makarna Karlssons bostad, då hon fruktade att allt inte stod rätt till. Besöket i lägenheten avslöjade dödsfallet. Bortsett från halsduken kring den dödas hals syntes inga tecken på yttre våld. Fru Karlsson torde ha varit död ett par dagar.

Vetot fara för FN:

10 gånger har Ryssland begagnat sin vetorätt

LAKE SUCCESS den 14. (TT fr. Reuter)

FN:s politiska utskott under ordförandeskap av Munkulski, Ukraina, inleddes på torsdagen debatten i den tvistiga frågan om stormakternas vetorätt.

Den australiske delegaten Hasluck framlade ett länds resolutionsförslag i saken och yttrade: Vi förstår inte någon ändring av artikel 27. Den fråga det gäller är om stormakterna uppfyllde åtagna förpliktelser i de godkända denna artikel.

Efter att ha påpekat att Ryssland tio gånger använt

17-åring fick tusenlappar på POSTFUSK

Ung posttjänsteman fast i Göteborg

GÖTEBORG den 14. (TT).

Göteborgspolisens har infångat en postförfalskare av ganska stora mått. Den anhallne är en extra brevbarare, som ännu inte fyllt 17 år. Han anhölls som misstänkt för förfälskning av ett utbetalningskort på ettusen kronor, som han fått hand om en söndag, då han var i tjänstgöring. Han erkände och upp-gav dessutom, att han förfälskat ytterligare ett utbetalningskort på 2,171 kr och tre postansöningar på sammanlagt 351 kr. Några flera förfälskningsbrev vill han inte medge, men vid den fortsatta utredningen har det framkommit att redan för en månad sedan förfälskade han en postanvisning på 1,200 kr. När han anhölls hade han 262 kr av de över 4,700 kr som han kommit över genom sina förfälskningar.

Han har använt pengarna för inköp av en motorcykel, en bostadskärl med utbordsmotor och annan bilutrustning och dessutom har han köpt bil och gjort flygturer. Polisen misstänker, att han utfört flera förfälskningsbrott och fortsätter utredningen.

Fler självmord, mindre artighet i dagens Frankrike

LONDON den 14. (TT)

Det allmänna hälsotillståndet i Frankrike förorsakar de franska myndigheterna allvarliga bekymmer, rapporter Reuters Paris-korrespondent, och nära förknippade med denna fråga är försörjningen med livsmedel och möjligheterna att komma över sådana.

I medicinska kretsar hoppas man, att hälsotillståndet i landet snabbt skall förbättras så snart matedeln åter blivit mera normal, och till dess gör man sitt bästa för att bekämpa sjukdomarna med sina begränsade resurser ifråga om personal och utrustning. I Paris är priserna på oransonerade varor liksom svartabörspriserna så högt upprivna att få familjer har råd att öka sina ransoner med sådana varor. Barnadödligheten har stigit till 11 procent under det första levnadsåret mot 7 procent år 1944.

De psykiska leveranderna av det rådande tillståndet i landet är mycket påtagliga. En irriterad slämling råder, och den berömda franska artigheten är borta — åtminstone för tillfället. En förtjd följer av det tryckta ligger är också att antalet självmord ständigt stiger. Läkarna anser, att det härfvid oftast är fråga om död, begångna under depressionstillstånd som framkallats av det svåra försörjnings-läge.

ANNONSERA

och det märktes en tydlig likhet i rummet.

Förhållandet mellan makarna Karlsson har inte varit så gott, och maken har varit rätt svag för sprit. Makarna Karlsson har inga barn. Fru Karlsson var född 1885. Maken är 68 år.

Filmnytt

TRISTAN OCH ISOLDE —
I ASIEN.

Guljas Juglajev och Juldas Risa-
Jeva spelar huvudrollerna i filmen
"Det stod skrivet i stjärnorna."

Dagens namn.
LEOPOLD.
Solen går upp kl. 7.58 och ned
kl. 3.55.
Morgondagens namn:
EDMUND.
Solen går upp kl. 8.00 och ned
kl. 3.53.

MAKE I LEDBAND BAKOM FRUN!

Inför en skilsmässostämning i Birmingham rullades häromdagen upp en tragisk äktenskapshistoria. En lärarinna stod åtalad för omänsklig själslig tortyr av sin make, också han lärare. Allt hade varit fröjd och gamman då paret beslöt att förena sina öden. Personer, som kände den manliga parten, förklarade, att han vid den tidpunkten var en lycklig, glad, munter och helt normal ung man. Några år senare hade han förvandlats till ett vrak. Han magrade, blev bluttr och vresig och förlorade helt sitt vinnande sätt. Hustrun hade satt i gång med en systematisk terror. Hon behandlade maken som "ett elakt barn" och befallningarna haglade om honom. Var man ute och promenerade hade maken strängs ord, att hålla sig på respektfullt avstånd bakom hustrun. I hemmet utspades han för ständiga förolämpningar. Hustrun led av renlighetsmani och mannen fick inte sitta på möblerna, innan de täckts med en tidning. Den arme mannen blev så irriterad av dessa ständiga förolämpningar, att han insjuknade och förlorade synen på en ögat. Hustrun förnekade, att hon behandlat maken illa. Hon skyller äktenskapets misslyckande på att mannen blivit själsligt sjuk och uppges, att han vid ett tillfälle sökt strypa henne. Därför fann intet som stödde hustruns påståenden och den plågade läraren fick sin skilsmässa.

LUCIAVAL I STOCKHOLM

förestår. Det är som vanligt St.-St., som står för rullansen och göra de övriga drakarna gröna av avund. Lewi Petrus' tidning Dagen, som inte deltar i dylik konkurrens, utnyttjar för sin del evenemanget till följande betraktelse:

I Stockholm skall en gymnastikdirektör, en skoldispare och en målvakt i ett fotbollsspel utvalja de damer ur vars led Lucia skall komma. Jag vet inte vilka direktiv juryn har fått, men det går väl för sig att tillämpa samma stadga som gäller för brandsynskådare och hästutställningskommittéer i utlandet.

Man skulle ju tycka att kandidaternas sociala och allmännyttiga insatser borde vara lika tungt vägande i korandet av en ljusdräkt och symbol för den osjälviska kärleken, som formen på den eller lockarna lyser. Men så är det nu inte och när man fått en fotbollsspelare med i juryn har man ju garantier för att det blir ordentligt faranier.

Lucia skall ju inte bara kunna överlämna en femma med tillhörig gräns åt en fattig bakgräddgumma utan också kunna föras i dansen av borgmästare och generaldirektörer. Traditionernas Lucia var visst en kristen liten tös som brändes för sin tro och sin dygds skull. Hennes moderna systers hjärter och dygder frägar ingen efter, men hon ska ha mannekängaxlar att hänga påsväret på och fötter som kan dansa med en förtjust mecenat.

KAJA PÅ HATTEN.

Härom kvällen, då ett par herrar stod och resonerade på en gata i Falkenberg, kände plötsligt den ene att något röjde sig ovanpå hatten. Det var en kaja, som landat på huvudboden och satt kvar där helt oönerat och tittade på de båda män. Men blev inte så illa överraskad. Efter en stund parkerade kajan på ett annat ställe, där hon matades med bröd. Sedan gav hon sig i väg, när det kom ett par polkar cydländare. Kajan följde upp och följde med dem och släpade hela tiden kring deras huvuden. Det är tydligen att kajan inte är alldeles ovan vid att umgås med folk.

En kvinna, ser du — en kvinna är det enda som värken Gud eller djävulen eller vi karllöf kan på. En kvinna är det starkaste som finns — men det är mannen som bestämmer anten i henne! En karl som har fått tag på en riktig kvinna, borde vara så försiktig som om han hade varit en termometer.

Claque.

Det kreaturslösa jordbruket mera allsidigt

Ökar odlingen av sockerbeter och oljeväxter.

— Genom minskningen av kreatursanial i vissa trakter och därmed minskad fodervärdighet blir det större möjligheter till odling av handelsväxter, såsom sockerbeter och oljeväxter framhåller agronom Holger Larsen vid Alnarp på tal om det kreaturslösa jordbruket.

— Därigenom kan jordbruksproduktionen i vårt land bli mera allsidig. Försörjningen under ofredsår kan bli bättre, och under fredliga förhållanden är risken mindre för överproduktion. Det kreaturslösa eller kreatursvaga jordbruket kan därför även försvaras ur allmän synpunkt. Dessutom är det lätt för statsmaktarna att, om så skulle behövas, genom prisreglerande åtgärder göra den animaliska produktionen relativt sett mera lockande och därigenom locka fram en ökad animalisk produktion, där tillgången på arbetskraft möjligen är sådan. Under alla förhållanden är det av vikt, att förekommande kreaturslöst jordbruk drivas på sådant sätt, att jorden ej försämrats. Inte minst med tanke härpå böra det kreaturslösa jordbrukets problem beaktas. Det skulle knappast vara lyckligt, om det t. ex. efter en månaders visade sig att en del av vårt lands bästa åkerjord hade undergått en sverjördsförsämring. Även om Aversjö jordbruk är så omfattande, att sådana beskattnings- och skattefrågor vid jordbrukets problem beaktas. Det skulle knappast vara lyckligt, om det t. ex. efter en månaders visade sig att en del av vårt lands bästa åkerjord hade undergått en sverjördsförsämring. Även om Aversjö jordbruk är så omfattande, att sådana beskattnings- och skattefrågor vid jordbrukets problem beaktas.

Vad speciellt Tristan och Isolde-motivet beträffar, återfinner man i ett flertal urgammala asiatiska sagor, som ju med förklarligt brukar sysla med grymma och oförståndiga härske och lidande fylld ungdomskärlek. Detta är bland annat fallet med den usbekiska folksagan om "Tahir och Suchra", den enkle soldatgossen Tahir, som föddes på samma dag som prinsessan Suchra och därmed enligt gammal sed förutbestämd att bli hennes make. De två växer upp tillsammans i khanens palats, deras ungdomliga kamratskap utvecklas med åren, förlovas och växer till sam och likt kärlek. Deras lycka står inför sin fullbordning, då det grymma ödet skiljer dem åt. Varken lidande eller frestelser kan emellertid bryta deras kärlek, och så blir den slutliga segern deras — en återförening i döden.

Den usbekiska sagan har nu fått utgåra grundvalen till en i många hänsedden märklig film, som under krigets slutskede inspelats i den usbekiska huvudstaden Tasjkent, som förfogar över moderna, välutrustade inspelningsateljéer. Den blir en allmän nationellt usbekisk prägel och är redan därigenom förtjänt av särskilt intresse. Filmen, som nu anlitar till Sverige, skall i höst släppas ut på våra biografier under det svenska namnet "Det stod skrivet i stjärnorna".

Regissören, Nabi Ganijev, är själv usbek, liksom huvudrollsinnehavarna Guljas och Juldas Risa-Jeva, och även i övrigt upptar den fylliga rollistan ideal usbekiska namn. För att inte tala om de välgående stjärnskornas av äkta söner och döttrar av det gamla Usbekistan. Och så är det miljön — palats och kårar, urgamla borgar och fästner, underbara trädgårdar, det myllrande folket på öppna platser och i gamla kvarter, som förefaller hämtade ur "Tusen och en natt", men som alltså är kvar — det förekommer inga kulisser. "Det stod skrivet i stjärnorna". Den österländska miljön är så äkta som sällan eller aldrig för i någon film, och i denna stämningfyllda miljö utspelas nu en kärlekssaga, till bräddan fyllt av fascinerande österländsk romantik och österländska äventyr.

UR ORKLOSPOSTEN.

En pensionerad flaggunderofficer och en yngre kollega diskuterar tiden som varit.

— Förr i tiden läste vi alltid bödbö, innan vi läste oss till skaffning. — Förr ja! Men nu sen den har upptäckt kalorier och vitaminer tycks det inte behövas.

Och så var det lektion i rekryt-skolan någon gång på 30-talet. Den gamle korpralen Oskar är instruktör. Allt matte. Oskar har just avslutat en räkneoperation på svarta tavlan. En rekryt vinkar blygt med handen. — Vad är det, säger Oskar strängt. — Jo, korpralen, det där talet måste vara felräknat. — Håll tånen, kanin! säger Oskar. Vi räknar så här vid flotan. Och därmed är saken slutdiskuterad.

B. var i sin egenskap av redögörare ytterst sparsam med Kronans papper. När någon i fartyget å tjänstens vägnar begärde en blyverspenna, delade han en sådan mitt i två. Småningom drev han det ännu längre och delade en penna i tre delar. När själva uppdragsytman en dag fick en sådan stump, isade han till och sa: — Hördu, ditt sabla snälljag, nästa gång man begär en penna, stoppar du den väl i köttkvarnen!

Den nya uppboordsförordningen medför inga ändringar i fråga om deklaration och taxering.

Skatten vid källan.

Av OMBUDSMAN B. E. HELLNER.

I. Den 1 januari 1947 träder som bekant den nya uppboordsförordningen i kraft. Man brukar rubricera den som skatten vid källan, men alldeles riktigt är detta inte. För vissa betydande grupper av inkomsttagare kan nämligen, någon skatt vid källan inte föreligga. Detta gäller främst alla rörelsekar. Däremot blir skatten vid källan en verklig realitet för löntagarna, eftersom löneavdrag skola verkställas, då lönen utbetalas. Men även för övriga inkomsttagare är den nya uppboordsförordningen högst betydelsefull. Den innebär nämligen, att skatten uttages samtidigt med förväret av inkomsten.

Hittills har ordningen varit den, att den inkomst, som man haft under ett år, taxerats först under nästföljande år. Därefter har man under senare delen av taxeringsåret betalat första delen av kronoskatten samt därefter under året loppet av det närmast följande året värskattnen, och inbetalningen å kronoskatten samt dessutom kommunalutskyllerna. Det har sålunda förfallit två år från det inkomsten förvärfvats till dess skatten elagats, vilket otvivelaktigt varit till stort men för många. Den nya uppboordsförordningen försvinner denna eftersläpning.

Begreppsfröklaringar

Oavsett om man är löntagare eller arbetsgivare, skall man fr. o. m. 1947 erlagga skatt för inkomsten, samtidigt som man förvärvar den. Under det år, då man uppbär inkomsten, det s. k. inkomståret, kan inkomsten naturligtvis inte definitivt förvärdas, utan man erlaggar preliminär skatt. När man nästföljande år deklarerar för inkomsten under inkomståret, fastställs på grundval av vederbörande beskattningsnämnds beslut s. k. slutlig skatt. Observera dock, att den nya uppboordsförordningen inte medför någon ändring i den nuvarande ordningen beträffande deklarationer och taxering!

Om den fastställda slutliga skatten är större än den erlagda preliminärskatten, får man en s. k. kvarstående skatt att betala. Är försländet omvänt, så att den slutliga skatten är mindre än den erlagda preliminärskatten, skall vad som sålunda elagats för mycket återbetalas, restitueras. I vissa fall kan man dessutom få betala tillkommande skatt, nämligen i regel för skatt, som debiterats på grund av beslut, vilket fattats av prövningsnämnden senare än den 10 oktober under det taxeringsåret eller av kammarkrätten eller regeringsrätten.

Den preliminärskatten är av olika slag. En löntagare skall sålunda erlagga preliminär A-skatt för sådan inkomst som tjänst, som hänför sig till hans huvudsakliga arbetsanställning. Om dylik skattskyldig förutom sin huvudsakliga inkomst åtnjuter i förhållande till betydande inkomst av annan förvärfvskälla än tjänst och till följande förvärfvsverksamhet, skall han för denna inkomst erlagga preliminär C-skatt. Slutligen skall preliminär B-skatt utgöras (d. v. s. erlaggas) av skattskyldiga, som åtnjuter inkomst av tjänst. I vissa fall kommer emellertid även sådan skattskyldig, som åtnjuter inkomst av tjänst, att få erlagga preliminär B-skatt. Den preliminär B-skatten erlagges för inkomster från den skattskyldiges samtliga förvärfvskällor ävensom för förvärfvsverksamhet.

Preliminär A-skatt.

För löntagare, som skola erlagga preliminär A-skatt, fastställas av Kungl. Majt: särskilda skatttabeller, i vilka hänys tagen till vederbörande skattskyldiges civilstånd samt antalet hemmavarande barn, för vilka han är berättigad till avdrag. Tabellerna äro så konstruerade, att både statsskatt o kommunal inkomstskatt, landstingsmedel och tingshusmedel inräknas ävensom pensionsavgifter.

De ny nämnta skatttabellerna, som upprättas för fem olika uttagsgrupper, angiva skatten för olika inkomsthöjder för perioder av en vecka, tio dagar och en månad. Tabellerna äro grundade på vissa förutslutningar, nämligen att inkomsten samt civilstånd och barnantal äro oförändrade under inkomståret, att den skattskyldige inte kommer att taxeras under året.

Den inkomst än som i tabellen angivits, ej heller för förmögenhet samt att vid taxering för inkomsten inga andra avdrag medgivnas den skattskyldige än dels ortsavdrag, dels ytterligare ett belopp av 100 kronor, dels också såvitt angår taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, för kommunala utskyller med belopp, motsvarande detta skattebelopp, som legat till grund för uträkningen av de i vederbörande tabell angivna utskyllerna.

I tabellerna upptages inte preliminär skatt för belopp, som motsvarar taxerad belopp eller taxerad inkomst underliggande 600 kronor eller beskattningsbart belopp eller beskattningsbar inkomst understigande 10 kronor.

Vid bestämmandet av den tabell, som skall begagnas för en skattskyldig, äro förhållandena den 1 november året näst före inkomståret avgörande. Hänys tagas sålunda inte till sidan ändring av barnantal, som inträffat efter den 1 november under året före inkomståret.

Preliminär A-skatt enligt skatttabell skall utgå vid varje tillfälle, då inkomsten uppbäres och med det belopp, som i vederbörande tabell anges i tillämplig kolumn för de inkomstbelopp och den tidsperiod, varom det är fråga. Avser inkomsten annan tidsperiod än som upptages i tabellen, får man räkna ut skatteavdraget med utgångspunkt från en i tabellen upptagen tidsperiod.

Om inkomsten uppbäres för kortare tidsperiod än en vecka, skall preliminär skatt inte utgå, mera än en gång i veckan. De under samma vecka uppburna inkomstbeloppen sammanräknas därvid och anses som på en gång utbetalda. Om inkomst av tjänst inte avser bestämmd tidsperiod eller inte uppbäres vid regelbundet återkommande tillfällen, skall preliminär A-skatt utgå med 10 % av inkomsten. Kan skattskyldig under inkomståret antagas komma att uppbära en inkomst på mer än 10 000 kronor, skall skatten utgå med 15 % av inkomsten. Skatten skall dock icke utgå på belopp, som understiga 25 kronor. I övrigt avrundas skattebelopp till närmast lägre hela kronor.

För sådan skattskyldig, som jämte kontant inkomst åtnjuter naturaförmån i form av kost och bostad eller endera av dessa förmåner, skall preliminär A-skatt beräknas efter de nämnda inkomstförmånernas sammanlagda värde. Kungl. Majt: fastställer de värden i naturaförmåner, som tillämpas inom olika delar av riket, vid tillämpningen av uppboordsförordningen. Värdena skola finnas angivna i skatttabellerna.

Preliminär A-skatt beräknas inte å ersättning, som vid kommunal eller enskild tjänst anvisas för vissa med tjänsten förbundna kostnader. För enskild tjänst gäller detta under förutsättningen, att ersättningen inte väsentligen överstiger vad som skäligen kan anses vara erforderligt för kostnadsnärmas bestridande. Preliminär A-skatt skall vidare inte utgå för folkpension, ej heller för s. k. invalldunderstöd eller blindeförskottning och inte heller för pension eller livränta från försäkringsanstalt uppgående till högst 1200 kronor per år. Den preliminär A-skatten beräknas på det belopp, som återstår, sedan från inkomsten avräknats pensionsavgifter, som den skattskyldige har till erlagga på grund av tjänsten. Andra avdrag för kostnader för fullgörande av tjänst skola ej beaktas vid beräkning av preliminär A-skatt.

Preliminär B-skatt.

Den preliminär B-skatten beräknas med ledning av det taxerade belopp, den taxerade inkomst och den beskattningsbara förmögenhet, varom beskattningsnämnd fattat beslut under året näst före inkomståret. Härvid beaktas inte beslut, som meddelats senare än den 10 oktober. Är det sannolikt, att den taxerade inkomsten för inkomståret kommer att avvika från motsvarande belopp året före inkomståret med minst 1/5-del eller minst 600 kronor, så skall den preliminär B-skatten beräknas på grundval av preliminär taxering, vilket gäller även i annat fall, om särskilda omständigheter föranleder därtill. Har skattskyldige inte taxerats under året

näst före inkomståret men kan antagas komma att under inkomståret uppbära inkomst, för vilken skattskyldighet föreligger, så skall preliminär taxering ske.

I nu nämnda fall blir den skattskyldige pliktig att visa anmäning avseende preliminär skattdeklaration, och med ledning av denna fastställas sedan den preliminär taxeringen, vilken ligger till grund för beräkning av skatten. För den preliminär skattdeklarationen fastställer Kungl. Majt: särskilt formulär, och dylik deklaration skall avlämnas senast den 1 december under året näst före inkomståret. Om den skattskyldige då inte ägde kännedom om att han kommer att uppbära inkomst, för vilken skattskyldighet föreligger, så är han skyldig att lämna preliminär skattdeklaration senast 14 dagar, efter det han erhållit sådan kännedom. I övrigt är arbetsgivare (eller försäkringsanstalt) skyldig att efter anmäning av lokal skattemyndighet beträffande hans honom anställd namngiven person lämna uppgift i löneform, pension eller livränta, som enligt vad som kan antagas kommer att utbetalas under inkomståret.

Preliminär C-skatt.

Preliminär C-skatt skall erlaggas av skattskyldig, som har ett erlagga preliminär A-skatt åtnjuter inkomst av annan förvärfvskälla än tjänst o, tillfallande förvärfvsverksamhet under förutsättning, att denna inkomst utgör minst 1/5-del av den sammanlagda uppkattade inkomsten, dock minst 600 kronor. Även preliminär C-skatt kan beräknas med ledning av preliminär taxering efter liknande grunder, som gälla ifråga om preliminär B-skatt.

Debitering av skatt.

För skattskyldig, som har ett erlagga preliminär A-skatt, meddelar den lokala skattmyndigheten, vilken tabell och vilken kolumn i vederbörande avdelning av tabellen, som skall användas för honom. De skattskyldiga, som ha ett erlagga preliminär B-skatt eller preliminär C-skatt få debetredlar angående beloppet.

Som tidigare nämnts kommer det ofta att inträffa, att den slutliga skatten är större än den erlagda preliminärskatten. I dylikt fall uppkommer s. k. kvarstående skatt. Om dylik kvarstående skatt inte uppgår till minst 5 kronor, påföres den inte.

Har någon påförs s. k. tillkommande skatt, bestämmer den lokala skattmyndigheten, under vilka uppboords-terminer denna skatt skall förfalla till betalning. Den får uppdelas under en eller flera, dock högst sex på varandra följande uppboordsterminer.

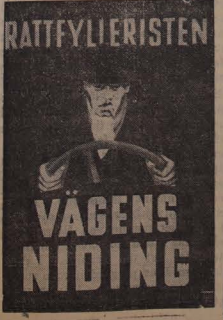
Debetredel å faststältskatt skall senast den 25 augusti under taxeringsåret tillställas den skattskyldige, vilken senast den 10 december skall erhålla debetredel på annan slutlig skatt. När det är fråga om debetredel avseende preliminär A-skatt, skall denna jämte skattebelopp översändas till den skattskyldige senast den 18 januari under inkomståret. Ifråga om sådan skattskyldig, som skall erlagga preliminär B-skatt, för vars glädnade löneavdrag en skatt verkställas, skall debetredeln översändas till den skattskyldige senast den 25 februari under inkomståret, vilket även gäller om debetredel å preliminär C-skatt. Har debetredel å preliminär B-skatt eller C-skatt grundats på under inkomståret verkställd preliminär taxering, skall debetredel tillställas den skattskyldige så snart, så kan, vilken även gäller i de fall, då debetredel å tillkommande skatt utfärdats.

Har skattskyldig inte senast fem dagar efter angivna data erhållit vederbörande debetredel, bör han senast 10 dagar efter ifrågaangivna data göra anmälan hos den lokala skattmyndigheten.

Löneavdrag.

Av stor vikt är de bestämmelser, som avse avdrag på lön för glädnade av skatt. Arbetsgivare är sålunda skyldig att verkställa avdrag för glädnade av skatt, som påförs vederbörande arbetsgätare. Enligt uppboordsförordningen förstås med arbetsgätare var och en som ingått avtal med annan person att denne skall utföra arbete för hans räkning, alltså under förskott.

(Forts. i nästa nr.)

RATTFYLLERISTEN

VAGENS NIDING

